

แนวทางการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารและการจัดการศึกษา
ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19

GUIDELINESS FOR PARTICIPATION OF BASIC EDUCATION COMMITTEE ON ADMINISTRATION AND
MANAGEMENT IN SCHOOLS UNDER SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 19

ดริลรัตน์ ฮามพิทักษ์* และ ผศ.ดร.ชัชฌานนท์ ศรีจันทร์

Ranarat Hamphitak and Asst.Prof.Dr.Chissanapong Sonchan

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จังหวัดเลย 42000

Program in Educational Administration, Mahamakut Buddhist University Srilanchang Campus, Loei 42000, Thailand

*Corresponding author: E-mail: Ting2520.10@gmail.com

รับบทความ 27 มกราคม 2561 แก้ไขบทความ 22 พฤษภาคม 2561 ตอรับบทความ 4 กรกฎาคม 2561 เผยแพร่บทความ ตุลาคม 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการมีส่วนร่วม เปรียบเทียบสภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 จำแนกตาม ตำแหน่งหน้าที่ วุฒิการศึกษา อาชีพและเพื่อพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 จำนวน 240 คน ใช้วิธีสุ่มตัวอย่าง โดยใช้เทคนิคการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแบบปลายปิด ปลายเปิดและแบบสัมภาษณ์แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .984 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) ด้วยสถิติเอฟ (F-test) และการทดสอบค่าทีแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffé) และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. สภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้านด้านมีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการบริหารงานบุคคลรองลงมาคือ ด้านการบริหารทั่วไปส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านการบริหารงบประมาณ
2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 โดยภาพรวมและรายด้าน จำแนกตามประเภทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าไม่แตกต่างกัน จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่าโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มี 2 ด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือด้านการบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารทั่วไป นอกนั้นไม่แตกต่างกัน จำแนกตามอาชีพ พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้
3. แนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารและการจัดการศึกษาของโรงเรียน พบประเด็นสำคัญ 3 ประการคือ 1) ควรส่งเสริม สนับสนุนให้คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วม และบทบาทอย่างเต็มที่ตามกฎหมาย 2) ชุมชนควรมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางระดมทรัพยากรต่างๆในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และ3) ควรส่งเสริม สนับสนุนให้มีคณะทำงานที่ประกอบด้วยบุคคลหลายฝ่ายและสถานศึกษาต้องให้บริการกับชุมชนอย่างเสมอภาค

คำสำคัญ: สภาพการมีส่วนร่วม, แนวทางการมีส่วนร่วม, คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน, การบริหารและการจัดการศึกษา

ABSTRACT

The objectives of the research were to study the conditions on participation of basic education committee under Secondary Educational Service Area Office 19, to compare the conditions on their participation, classified by administrative positions, educational levels and occupations, and to develop the guidelines on their participation.

The research samples were totally 240 members of basic educational committee under Secondary Educational Service Area Office 19, selected by the stratified random sampling method. The research instrument was the closed-end and open-end questionnaire with the entire reliability of .984. The statistics used for data analysis were comprised of frequency, percentage, mean, standard deviation, T-test and one-way ANOVA with the F-test method. In case paired differences were found the Scheffé's method was utilized. The qualitative data were analyzed by the content analysis.

The research results were found as follows:

1. The conditions on participation of basic education committee under Secondary Educational Service Area Office 19 were found to be overall at a high level and in each aspect. Considered in each aspect, they were found to be at a high level. The personnel management was found to be at the highest level, followed by the general management, and the budget management was found to be at the lowest level.

2. The comparison of conditions on participation of basic education committee under Secondary Educational Service Area Office 19, classified by the respondents' administrative positions, was found not to be overall different and in each aspect. The comparison of conditions on participation of basic education committee under Secondary Educational Service Area Office 19, classified by the respondents' educational levels, was found not to be overall different. Considered in each aspect, the personnel administration and the general administration were found to be different at a statistically significant level of .05, but other aspects than these were not found to be different. The comparison of conditions on participation of basic education committee under Secondary Educational Service Area Office 19, classified by the respondents' occupations, was found not to be overall different and in each aspect. That was not met with the research hypothesis.

3. The guidelines on the development of participation of basic education committee under Secondary Educational Service Area Office 19 were found three main issues: 1) basic educational committee and parents should be legally supported and encouraged to participate and play their roles, 2) the community should be participated in allotment of resources for education quality development, and 3) an ad hoc committee of personnel from several sectors should be promoted and the community should be provided with equal services.

Keywords: Condition of Participation, Guideline for Participation, Basic Education Committee, Educational Administration and Management

บทนำ

การศึกษามีบทบาทและความสำคัญต่อวิถีชีวิตของคนและสังคม โดยเฉพาะการเตรียมคนเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 เป็นภารกิจของการศึกษาโดยตรง ขณะเดียวกันความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกก็ทำให้มีความจำเป็นที่จะต้องกลับมาทบทวนและออกแบบการศึกษาอันใหม่ ซึ่งการจัดการศึกษาที่ดีนั้นจะต้องสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม การเมือง เศรษฐกิจ วัฒนธรรมและเทคโนโลยี (รุ่ง แก้วแดง, 2542, หน้า 1) การจัดการศึกษายุคใหม่จะต้องมีวิสัยทัศน์ของการพัฒนาคนให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข มีจิตสำนึกในการรับผิดชอบต่อสังคม กล่าวคือการศึกษาจะต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีวินัยและค่านิยมประชาธิปไตย สามารถควบคุมตัวเองและเคารพสิทธิของผู้อื่น สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข นอกจากนี้การศึกษาจะพัฒนาคนให้เป็นคนเก่ง มีความสามารถตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคน โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 6 ได้กำหนดความมุ่งหมาย และหลักการจัดการศึกษา ต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542, หน้า 13) และมาตรา 22 การจัดการศึกษาจะต้องให้ความสำคัญแก่ผู้เรียนทุกคนโดยยึดหลักว่า ทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ต้องส่งเสริมให้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542, 2542, หน้า 23)

การบริหารและการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้มีทั้งประสิทธิภาพและคุณภาพได้นั้นโรงเรียนและบุคลากรของโรงเรียนจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือ ความช่วยเหลือและการสนับสนุนจากชุมชน ผู้ปกครองและองค์กรต่างๆที่ตั้งอยู่ในแต่ละท้องถิ่นทุกฝ่ายจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบในการดำเนินงานของโรงเรียนเพราะการบริหารและการจัดการศึกษาเป็นภารกิจที่สำคัญยิ่งของชาติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ.2542 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543, หน้า 25)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้กำหนดสาระสำคัญให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษา งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรง เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เป็นคนดี มีความสามารถและอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุขในมาตรา 35 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553 ได้กำหนดให้สถานศึกษา จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานมีสถานะเป็นนิติบุคคล เพื่อให้สถานศึกษามีความเข้มแข็ง คล่องตัว และสามารถบริหารจัดการได้อย่างเป็นอิสระจากทบบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว ทำให้โรงเรียนมีภาระหน้าที่ที่ต้องจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างแท้จริง

จะเห็นได้ว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความสำคัญต่อการพัฒนาสถานศึกษาเป็นอย่างมาก ถึงแม้ว่าสถานศึกษาทุกแห่งจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแล้วก็ตาม การปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานยังไม่เป็นไปตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนด รวมทั้งยังมีปัญหา อุปสรรคในการปฏิบัติงานหลายอย่าง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานยังขาดความชัดเจนในเรื่องบทบาท หน้าที่ของตนเองว่าจะทำอะไร อย่างไร และทำเพื่ออะไร บุคลากรองค์คณะบุคคลของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความหลากหลายของพื้นฐานความรู้ในวิธีการทำงาน ทักษะและประสบการณ์ในการทำงานร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาส่วนหนึ่งคิดว่า การบริหารจัดการศึกษาเป็นหน้าที่สถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาเป็นเพียงที่ปรึกษาหรือผู้ปฏิบัติตามการร้องขอจากสถานศึกษา

อย่างไรก็ตามในทางปฏิบัติที่ผ่านมาคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานส่วนใหญ่เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษายังมีน้อยมีความคิดว่าการบริหารจัดการศึกษาเป็นเรื่องของรัฐบาล เป็นบทบาทหน้าที่ของครูและผู้บริหารสถานศึกษา (ชาติชาย ฤทธิ์น้ำ, 2546, หน้า 3) และสถานศึกษาไม่ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการจัดการและการบริหารการศึกษาในรูปคณะกรรมการสถานศึกษาอย่างแท้จริงซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้คณะกรรมการไม่ทราบในบทบาทภาระหน้าที่ของตนในการเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาแต่ละคนยังมีข้อจำกัดเกี่ยวกับเวลาไม่สามารถเข้าร่วมประชุมได้ทุกครั้ง (สุชาติ ดิงหมาย, 2546, หน้า 4) คณะกรรมการสถานศึกษาไม่ได้เข้าร่วมในการดำเนินงานให้ความคิดเห็นข้อเสนอแนะในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและท้องถิ่น (ประสงค์ กลั่นบรม, 2550, หน้า 76) นอกจากนี้ยังมีส่วนร่วมน้อยในการกำกับติดตามการดำเนินงานการให้ข้อเสนอแนะในการช่วยแก้ปัญหาให้โรงเรียนสามารถดำเนินการจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 เป็นหน่วยงานทางการศึกษา ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2 จังหวัด คือ จังหวัดเลยและจังหวัดหนองบัวลำภู มีโรงเรียนมัธยมศึกษาอยู่จำนวน 52 โรงเรียนให้ปฏิบัติตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กำหนดให้โรงเรียนในสังกัดแสวงหาความร่วมมือจากชุมชนในการจัดการศึกษาทุกด้านสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 19 ได้ดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนการทำงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมาอย่างต่อเนื่องโดยได้แจก คู่มือการปฏิบัติงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้กับสถานศึกษาในสังกัดเพื่อแก้ปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและเป็นการสนองนโยบายของรัฐบาลที่ได้กระจายอำนาจการบริหารงานต่าง ๆ ลงมายังสถานศึกษาดังนั้นการเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้แสดงความคิดเห็น ให้ข้อเสนอแนะโดยยึดวัตถุประสงค์และมีส่วนร่วมในการปรึกษาพิจารณาหาแนวทางเพื่อการวางแผนพัฒนาแก้ไขปัญหาในการบริหารงานด้านต่าง ๆ จึงเป็นประโยชน์ต่อการบริหารนั้นจะนำมาซึ่งข้อมูลที่เป็นจริงและข้อคิดเห็นใหม่ๆที่หลากหลายไปสู่การตัดสินใจกำหนดแนวทางพัฒนาและแก้ปัญหาที่ตรงกับสถานการณ์ที่เป็นจริงได้มากที่สุดเป็นการแสดงออกซึ่งการยอมรับในความคิดเห็นและวิจารณ์ญาณของบุคคลอื่นย่อมส่งผลถึงขวัญและกำลังใจที่ดีและการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษาด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้เพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานอันจะนำไปสู่การสร้างผลผลิตทางการศึกษาที่มีคุณภาพ

ดังนั้นผู้วิจัยเห็นว่าการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการศึกษามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะการมีส่วนร่วมเป็นหลักการสำคัญของการพัฒนาที่จะนำไปสู่การพัฒนาที่แท้จริงและยั่งยืนซึ่งการศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญที่จะพัฒนาคนให้มีคุณภาพมีคุณธรรมเป็นการเสริมสร้างความรู้ ความสามารถพื้นฐานที่ช่วยให้การดำรงชีวิตในสังคมเป็นไปอย่างสงบสุขเป็นการถ่ายทอดวิทยาการเทคโนโลยีให้กับคนในสังคมเพื่อสร้างสรรค์พัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมและแข่งขันกับนานา

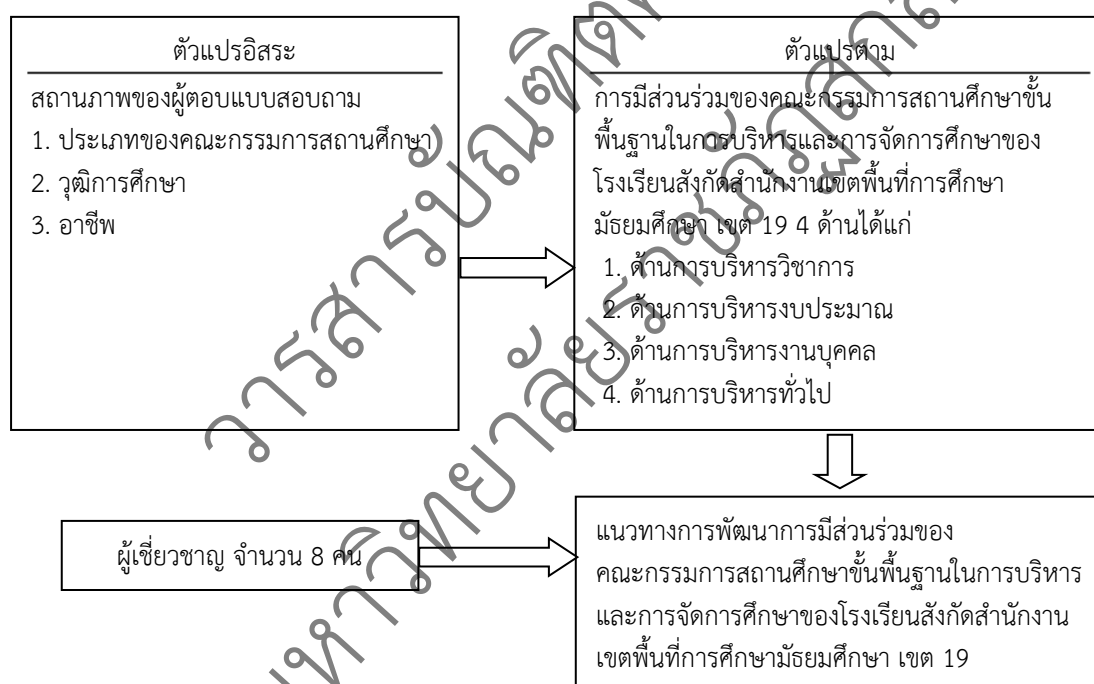
อารายประเทศได้ คณะกรรมการสถานศึกษาจำเป็นที่จะต้องรับรู้บทบาทของตนเองและรอบรู้ในเรื่องการจัดการศึกษาพอสมควร ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารและจัดการศึกษาเพื่อนำผลการวิจัยมาเสนอเป็นแนวทางการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารและจัดการศึกษาอันจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานในสถานศึกษาและพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารและการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารและการจัดการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 จำแนกตามประเภทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน วุฒิการศึกษา และอาชีพ
3. เพื่อพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารและการจัดการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยได้นำกรอบการบริหารงานโรงเรียนที่กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษา มี 4 ด้าน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 33) มาเป็นกรอบในการวิจัยดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร กลุ่มตัวอย่างและกลุ่มเป้าหมาย

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 624 คนประกอบด้วยผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าสถานศึกษา ผู้แทนพระภิกษุหรือองค์กรศาสนา ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้บริหารสถานศึกษา

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ปีการศึกษา 2559 ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

- กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample size) โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 อ้างถึงใน พิมพ์อร สดเอี่ยม, 2557, หน้า 35) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 240 คน
- ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่าง (Sample) โดยใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามขนาดของสถานศึกษาคือสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก
- ผู้วิจัยเลือกหน่วยตัวอย่าง (Unit of sampling) ด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยวิธีจับสลาก จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ขนาดของโรงเรียน	ประชากร (โรงเรียน)	คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน(คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
ใหญ่พิเศษ	5	75	28
ใหญ่	2	30	12
กลาง	19	285	110
เล็ก	26	234	90
รวม	52	624	240

ที่มา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 (2558)

ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2558

กลุ่มเป้าหมายการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้วิจัยได้คัดเลือกบุคคลที่มีประสบการณ์ในการทำงานด้านบริหาร มีความรู้ความเข้าใจและมีประสบการณ์ในการดำเนินงานของสถานศึกษา โดยเป็นผู้นำชุมชน และเป็นผู้ที่มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาจนประสบความสำเร็จ ช่วยผลักดันให้สถานศึกษาผ่านการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกรอบสาม ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือกผู้แทนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานดังนี้

- นายวัลลภ เศษศิริ ผู้แทนผู้ปกครอง
- นางสาวละมัย สุ่มังเกษตร ผู้แทนครู
- นายสมควร คำมะณีจันทร์ ผู้แทนองค์กรชุมชน
- นายแสงทอง ทองพิมพ์ ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- นายวิจิตร หอมแสง ผู้แทนศิษย์เก่าสถานศึกษา
- กลุ่มผู้แทนพระภิกษุหรือองค์กรศาสนา
- นายต๋อย สุวรรณทอง ผู้ทรงคุณวุฒิ แลย์
- นางดวงใจ แก้วก่า ผู้แทนผู้อำนวยการสถานศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีดังนี้

- เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) สอบถามเกี่ยวกับประเภทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน วุฒิกการศึกษา และอาชีพ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามสภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารและการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ใน 4 ด้านได้แก่ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารทั่วไป เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ให้เลือกตอบได้ 5 ระดับ (ภัทรพพร เกษสังข์, 2549, หน้า 117) โดยมีเกณฑ์คะแนนการเลือกตอบให้คะแนนดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก

- ระดับ 3 หมายถึง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง
 ระดับ 2 หมายถึง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย
 ระดับ 1 หมายถึง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended Questions) ถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารและการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกโดยสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารและการจัดการศึกษาโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 โดยประเด็นการสัมภาษณ์ครอบคลุม 4 ด้านคือ 1) ด้านการบริหารวิชาการ 2) ด้านการบริหารงบประมาณ 3) ด้านการบริหารงานบุคคล และ 4) ด้านการบริหารทั่วไป

วิธีรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีขั้นตอน ดังนี้
  1. ขออนุญาตจากบัณฑิตศึกษาคณะบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงมหาวิทยาลัย เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ปีการศึกษา 2559
  2. ส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือไปยังผู้อำนวยการสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม
  3. ผู้วิจัยไปปรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง และบางส่วนให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งทางไปรษณีย์ โดยผู้วิจัยได้อำนวยความสะดวกในการจัดส่งคืน
  4. ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกชุดภายหลังจากเก็บรวบรวมข้อมูล
  5. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีทางสถิติตามจุดประสงค์ของการวิจัยต่อไป
  6. แบบสอบถามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) และนำเสนอในรูปตารางความถี่ประกอบการบรรยาย

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีขั้นตอน ดังนี้
  1. ขออนุญาตแนะนำตัว และขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหงมหาวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ถึงกลุ่มเป้าหมาย
  2. ติดต่อประสานงานกลุ่มเป้าหมาย เพื่อบันทึกหมายวัน เวลา และสถานที่การสัมภาษณ์
  3. ดำเนินการสัมภาษณ์โดยยึดหลักการสัมภาษณ์ที่ดี
  4. เมื่อสัมภาษณ์ครบและครอบคลุมทุกประเด็น ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสัมภาษณ์ทุกชุดขณะเดียวกันระหว่างการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยทำการตรวจสอบสามเส้า (Triangulation)
  5. ปิดการสัมภาษณ์ด้วยการกล่าวที่แสดงว่า ข้อมูลที่ได้รับมีคุณค่าต่อการวิจัยครั้งนี้อย่างยิ่งและกล่าวขอบคุณผู้ให้สัมภาษณ์
  6. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เนื้อหา

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์นำมาจัดเรียงลำดับแบบสอบถามและลงรหัส แล้วประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้
  - ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 ข้อมูลการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) รายข้อ รายด้านและโดยรวม ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายคะแนนค่าเฉลี่ย ดังนี้ (ภัทรพร เกษสังข์, 2549, หน้า 119) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ตามสถานภาพประเภทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และอาชีพ ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) โดยใช้การทดสอบค่าเอฟ (F-test) หากพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ (Multiple comparison) ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffé) ส่วนผู้มีการศึกษาใช้การทดสอบค่าที (t-test)

ตอนที่ 4 แบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended Questions) ถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารและการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) และนำเสนอในรูปตารางความถี่ประกอบการบรรยาย

2. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) และนำเสนอในรูปของการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive analysis)

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้านด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการบริหารงานบุคคล รองลงมาคือ ด้านการบริหารทั่วไป และด้านการบริหารวิชาการ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านการบริหารงบประมาณ ปรากฏดังตาราง

ตาราง 2 แสดงระดับสภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 โดยภาพรวมและรายด้าน

ข้อ	รายการ	ระดับการมีส่วนร่วม		อันดับ	แปลผล
		$\bar{X}$	S.D.		
1.	ด้านการบริหารวิชาการ	3.89	.54	3	มาก
2.	ด้านการบริหารงบประมาณ	3.64	.68	4	มาก
3.	ด้านการบริหารงานบุคคล	4.05	.64	1	มาก
4.	ด้านการบริหารทั่วไป	3.95	.61	2	มาก
	รวม	3.88	.56		มาก

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 โดยภาพรวมและรายด้าน จำแนกตามประเภทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าไม่แตกต่างกัน จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่าโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มี 2 ด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือด้านการบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารทั่วไป นอกนั้นไม่แตกต่างกัน จำแนกตามอาชีพ พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. แนวทางการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 แนวทางการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารและการจัดการศึกษาของโรงเรียน โดยการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 พบว่ามีประเด็นที่สำคัญอยู่ 3 ประการคือ 1) ควรส่งเสริมสนับสนุนให้คณะกรรมการสถานศึกษา และสมาคมผู้ปกครองหรือผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วม และปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทอย่างเต็มที่ ตามกฎหมายที่ได้กำหนดไว้ 2) ชุมชนควรมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางระดมทรัพยากรต่าง ๆ ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และ

3) ควรส่งเสริมสนับสนุนให้มีคณะทำงานที่ประกอบด้วยบุคคลหลายฝ่าย และสถานศึกษาต้องตระหนักในการให้บริการกับชุมชนอย่างเสมอภาค

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารและการจัดการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ทั้ง 4 ด้านมีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายดังต่อไปนี้

1. สภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะระเบียบบริหารกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546 มาตรา 35 กล่าวว่า สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรา 34 (2) เฉพาะโรงเรียนมีฐานะเป็นนิติบุคคล กำหนดให้สถานศึกษาเป็นนิติบุคคล มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญที่จะทำให้สถานศึกษา มีความเข้มแข็งในการบริหาร เพื่อให้การบริหารเป็นไปอย่างคล่องตัว รวดเร็วสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่นและประเทศชาติโดยรวม ซึ่งสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่3) พ.ศ.2553 ที่มุ่งหวังจะยกระดับการศึกษาของชาติให้ได้มาตรฐานและจัดการศึกษาอย่างทั่วถึง มีคุณภาพ โดยกระจายอำนาจการบริหารการศึกษา ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ไปยังสถานศึกษาโดยตรงสอดคล้องกับงานวิจัยของวิกุล พรหมโสภิต (2553) ซึ่งได้ศึกษาการมีส่วนร่วมตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก วรพันธ์ พลเดช (2550) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก หนูอาจ สมสมัย (2550) ซึ่งได้ศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ผลการวิจัยพบว่าคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากวนาสวรรค์ ช่างเกวียน (2552) ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษาของสถานศึกษาในอำเภอด่านขุนทด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

1.1 ด้านการบริหารวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าคณะกรรมการสถานศึกษา มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่มากขึ้นและมีความมุ่งมั่นที่จะร่วมพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนมีการส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดแหล่งเรียนรู้เพื่อชุมชนมากสอดคล้องกับงานวิจัยของกำจร เสมสวาง (2559) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารโรงเรียนวัดเกาะสุวรรณาราม สำนักงานเขต สายไหม กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก จามจุรี อ่อนเย็น (2558: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก วนาสวรรค์ ช่างเกวียน (2552) ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษาของสถานศึกษาในอำเภอด่านขุนทด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ด้านบริหารงานวิชาการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก รตริ พูลพัฒน์ (2553) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สมพร อัครพัฒน์ (2556) การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการจัดการศึกษา อำเภอนาดี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 พบว่า โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากสามารถ จันทา (2555: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในพื้นที่พิเศษ เขตอำเภอสรีสวัสดิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 1 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในพื้นที่พิเศษ เขตอำเภอสรีสวัสดิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ว่าที่ร้อยตรีถวิล เกษสุพรรณ (2552) การศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 พบว่า อยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการบริหารงบประมาณ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้เห็นว่างบประมาณเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นต่อการบริหารงานของสถานศึกษา จึงให้ความสำคัญ ให้ความสำคัญในการบริหารจัดการเพื่อความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ให้มีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา รวมทั้งจัดหารายได้จากบริการมาใช้บริหารจัดการเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีขึ้นต่อผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประพันธ์ กระแสพันธุ์ (2554, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษาเขตคุณภาพกบินทร์บุรี 7 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 กลุ่มงานบริหารงบประมาณ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ราตรี พูลพัฒน์ (2553) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาพสินธุ์ เขต 3 ความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ด้านการบริหารงานงบประมาณ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สมพร อัครพัฒน์ (2556) การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการจัดการศึกษา อำเภอนาดี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรีเขต 2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก สามารถ จันทา (2555, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในพื้นที่พิเศษ เขตอำเภอสรีสวัสดิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 1 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในพื้นที่พิเศษ เขตอำเภอสรีสวัสดิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ในภาพรวมมีส่วนร่วมงานบริหารงานงบประมาณอยู่ในระดับมาก อติภรณ์ ศรีนันทา (2555) การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภองาว จังหวัด ลำปาง ด้านการบริหารงานงบประมาณในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการบริหารงานบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเห็นความสำคัญของบุคลากรในสถานศึกษา เพราะบุคลากรเป็นบุคคลสำคัญที่จะทำให้งานบริหารงานต่างๆของสถานศึกษาสำเร็จไปด้วยดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ สามารถ จันทา (2555, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในพื้นที่พิเศษ เขตอำเภอสรีสวัสดิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 1 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในพื้นที่พิเศษ เขตอำเภอสรีสวัสดิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ในภาพรวมมีส่วนร่วมงานบริหารงานบุคคลอยู่ในระดับมาก สมพร อัครพัฒน์ (2556) การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการจัดการศึกษา อำเภอนาดี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรีเขต 2 ด้านการบริหารงานบุคคล โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ราตรี พูลพัฒน์ (2553) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ด้านการบริหารงานบุคคล โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก อติภรณ์ ศรีนันทา (2555) การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภองาว จังหวัด ลำปาง ด้านการบริหารงานบุคคลในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการบริหารทั่วไป โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะด้านการบริหารงานทั่วไปเป็นนโยบายการจัดการศึกษาที่เอื้อทุกฝ่ายมีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษารู้สึกว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคมเป็นคนที่มีความค่าของสังคม (Abraham H. Maslow) สอดคล้องกับงานวิจัยของสามารถ จันทา (2555) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในพื้นที่พิเศษ เขตอำเภอสรีสวัสดิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 1 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในพื้นที่พิเศษ เขตอำเภอสรีสวัสดิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ในภาพรวมมีส่วนร่วมงานบริหารงานทั่วไปอยู่ในระดับมาก สมพร อัครพัฒน์ (2556) การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการจัดการศึกษา อำเภอนาดี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรีเขต 2 ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ราตรี พูลพัฒน์ (2553) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เบญจรงค์ แสงสุกาว (2551) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา

ขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษาโรงเรียนสังกัดเทศบาลนคร ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก จารุณี เหนือเกาะหวาย (2556) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาสังกัดเมืองพัทยาพบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาสังกัดเมืองพัทยา อยู่ในระดับมาก กำจร เสมอว่าง (2558) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารโรงเรียนวัดเกาะสุวรรณาราม สำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร ด้านการบริหารงานทั่วไป ผลการศึกษาพบว่า ด้านการบริหารงานทั่วไปอยู่ในระดับมาก อติภรณ์ ศรีนันทา (2555) การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภองาว จังหวัดลำปาง ด้านการบริหารงานทั่วไปในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 19 โดยภาพรวมและรายด้าน จำแนกตามประเภทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองที่มีส่วนร่วมในการบริหารการจัดการศึกษา ซึ่งขัดแย้งกับงานวิจัยของจันทร์เพ็ญ ดาโสม (2558) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 พบว่าโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่าโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานส่วนใหญ่ มีระดับการศึกษาของแต่ละคนไม่ได้เป็นตัวกำหนดของความสำเร็จ ในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพราะความคิดเห็นของแต่ละคนนั้นสามารถนำมารวบรวมเพื่อใช้ในการสังเคราะห์ และสรุปข้อมูลในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้เกิดความสำเร็จในการบริหารจัดการ ตลอดจนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสามารถนำความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคล มาเป็นข้อเสนอแนะ และข้อสรุปให้กับสถานศึกษาในการจัดการศึกษาให้เกิดคุณภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของจามจุรี อ่อนเย็น (2558) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ในอำเภอเกาะสมุย ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ในอำเภอเกาะสมุย จำแนกตามระดับการศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และราตรี พูลพัฒน์ (2553) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 พบว่าในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มี 2 ด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ด้านการบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารทั่วไป นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

จำแนกตามอาชีพ พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของราตรี พูลพัฒน์ (2553) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่พื้นฐานในการบริหารงานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 พบว่าในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

3. แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารและการจัดการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 สามารถอภิปรายผลในแต่ละด้านได้ดังนี้

3.1 แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารและการจัดการศึกษา ด้านวิชาการคือสถานศึกษาควรมีการจัดประชุมอบรมสัมมนาถึงบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อให้คณะกรรมการสถานศึกษาทราบถึงบทบาทหน้าที่ของตนในการเข้ามามีส่วนร่วมในด้านการบริหารงานวิชาการอีกทั้งควรมีการจัดประชุมหรือจัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างผู้บริหารคณะครูและคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานร่วมกันรวมทั้งควรจัดให้มีการศึกษาดูงานให้กับคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อให้ได้รับประสบการณ์ตรงและสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับสถานศึกษาของตนได้อีกทั้งควรวางแผนกำหนดเวลาและกรอบการทำงานของสถานศึกษาให้ชัดเจนให้เหมาะสมกับเวลาว่างของคณะกรรมการสถานศึกษารวมทั้งควรจัดประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอและมีการวางแผนการจัดกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ควรพิจารณากำหนดคุณสมบัติของคณะกรรมการสถานศึกษาโดยพิจารณาจากวุฒิทางการศึกษาความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการทำงานด้วย

3.2 แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารและการจัดการศึกษาด้านงบประมาณคือสถานศึกษาควรมีการจัดประชุม อบรม สัมมนาถึงบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อให้คณะกรรมการสถานศึกษาทราบถึงบทบาทหน้าที่ของตนในการเข้ามามีส่วนร่วมในด้านการบริหารงานงบประมาณอีกทั้งควรชี้แจงรายละเอียดแผนการใช้งบประมาณประจำปีให้คณะกรรมการสถานศึกษาเห็นอย่างชัดเจนพร้อมทั้งผลการใช้งบประมาณหลังการ

ปฏิบัติรวมทั้งต้องเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในด้านการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาให้มากขึ้นต้องเปิดโอกาสให้รับทราบรายรับรายจ่ายและโครงการที่โรงเรียนจะดำเนินงานรวมทั้งค่าใช้จ่ายอย่างเป็นรูปธรรมที่แน่นอนและชัดเจน นอกจากนี้อาจจัดสรรงบประมาณและสวัสดิการต่าง ๆ เพื่อเป็นขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน

3.3 แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารและการจัดการศึกษาด้านการบริหารงานบุคคลคือสถานศึกษาควรมีการจัดประชุมอบรมสัมมนาถึงบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อให้คณะกรรมการสถานศึกษาทราบถึงบทบาทหน้าที่ของตนในการเข้ามามีส่วนร่วมในด้านการบริหารงานบุคคลอีกทั้งต้องเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาได้รับทราบบริบทของสถานศึกษาสภาพปัญหาความต้องการจำนวนและอัตราตำแหน่งของข้าราชการครูรวมทั้งควรระบุบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาตามแผนให้ชัดเจนและควรมีการนัดหมายในเรื่องการประชุมให้มากขึ้นชี้แจงให้คณะกรรมการสถานศึกษาทราบถึงวิธีการส่งเสริมสนับสนุนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษานอกจากนี้เมื่อโรงเรียนมีปัญหาหรือต้องการความคิดเห็นควรเรียกคณะกรรมการสถานศึกษามาประชุมทุกครั้งเพื่อแนวทางแก้ปัญหาด้วยกัน

3.4 แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารและการจัดการศึกษาด้านการบริหารงานทั่วไปคือสถานศึกษาควรมีการจัดประชุมอบรมสัมมนาถึงบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อให้คณะกรรมการสถานศึกษาทราบถึงบทบาทหน้าที่ของตนในการเข้ามามีส่วนร่วมในด้านการบริหารงานทั่วไปอีกทั้งควรมีการประชุมประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียรับรู้ถึงบทบาทหน้าที่ภาระงานของคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อให้ประชาชนช่วยตรวจสอบการทำงานที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาอีกส่วนหนึ่งรวมทั้งควรมีการเรียกประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาทุกครั้งที่ต้องมีการออกระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ เพื่อร่วมกันกำหนดแนวทางในการออกระเบียบข้อบังคับและควรส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายระเบียบทางราชการด้วยควรจัดทำนโยบายให้คณะกรรมการสถานศึกษาได้ไปศึกษาทำความเข้าใจก่อนที่จะขอความเห็นและข้อเสนอแนะและเปิดโอกาสให้เข้ามามีส่วนร่วมได้อย่างเต็มที่นอกจากนี้คณะกรรมการสถานศึกษาต้องมีความเสียสละเพื่อผลประโยชน์ที่จะเกิดกับส่วนรวมและควรเข้ามามีเทศหรือติดตามผลประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารและการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 19 เพื่อหาแนวทางการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารและการจัดการศึกษาของโรงเรียนผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วยสร้างความเข้าใจให้แก่ผู้ปกครองให้ส่งบุตรหลานมาเรียนในสถานศึกษาที่โรงเรียนตั้งอยู่ในชุมชน

1.2 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการสนับสนุนให้เด็กนักเรียนในเขตพื้นที่บริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคน

1.3 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่งเสริมให้โรงเรียนอนุรักษ์ จัดกิจกรรมที่สืบสานจารีต ประเพณีศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของชาติ

1.4 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน

1.5 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลของชุมชนและท้องถิ่นที่เป็นที่ตั้งของสถานศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลของชุมชนและท้องถิ่นที่เป็นที่ตั้งของสถานศึกษา

6. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการกำหนดวิธีการ ระยะเวลาในการกำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการของโรงเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินงบประมาณของสถานศึกษา

2.2 ควรได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับภาระตมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2553 (ฉบับที่ 3). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2552). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2546). แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2543). แนวทางการดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2547). คู่มือปฏิบัติงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- _____. (2546). บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน, พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2546. (2546, 23 กรกฎาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 127 ตอนที่ 45 ก. หน้า 4.
- รุ่ง แก้วแดง. (2533). การจัดหลักสูตรการศึกษาเพื่อสนองตอบความต้องการของผู้เรียนและความเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น. วารสารสุโขทัยธรรมาธิราช, 3(3), 15-16.
- กำจร เสมอวง. (2559). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารโรงเรียนวัดเกาะสุวรรณาราม สำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร. การค้นคว้าอิสระ ค.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- จามจุรี อ่อนเย็น. (2558). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ในอำเภอเกาะสมุย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สุราษฎร์ธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- จารุณี เหนือเกาะหวาย. (2556). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาสังกัดเมืองพัทยา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- ชาติชาย ฤทธิน้ำ. (2546). การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาระหว่างชุมชนและโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองเชียงราย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. เชียงราย: สถาบันราชภัฏเชียงราย.
- ประพนธ์ กระแสพันธ์. (2554). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา เขตคุณภาพ กบินทร์บุรี 7 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ประสงค์ กลิ่นบรม. (2550). การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียน บ้านแซว อำเภอเชียงแสน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 3. การศึกษาอิสระ ค.ม. เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- ราตรี พูลพัฒน์. (2553). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาพลันธุ์เขต 3. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- วนาสวรรค์ ช่างเกวียน. (2552). บทบาทการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาในอำเภอด่านขุนทด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 5. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น.
- วรพันธุ์ พลเดช. (2550). การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ว่าที่ร้อยตรีฉวีล เกษสุพรรณ. (2552). การศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุบลราชธานีเขต 5. วิทยานิพนธ์ ค.ม. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

- วิกุล พรหมโสภา. (2553). การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สามารถ จันทา.(2555). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในพื้นที่พิเศษเขตอำเภอศรีสวัสดิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กาญจนบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- สุชาติ ดิงหมาย. (2546). ปัจจัยเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนมัธยม สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. เชียงราย: สถาบันราชภัฏเชียงราย.
- หนุอง สมสมัย. (2550). การศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษอุบลราชธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

วารสารบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร